

Naročnina mesečna 18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletna 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za posrednika. Podružnice: Novo mesto.

SCLOVENE

Abbonamenti: Mese 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P. Ljubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujejezika: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Izhaja vsak dan s jutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku. Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 4, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 4, Ljubljana. Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Bollettino No 1137 Il porto di Biserta attaccato Il nemico ha perduto 51 apparecchi

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica:
Il porto di Biserta è stato attaccato e bombardato da formazioni germaniche. Località della Sicilia, tra le quali Messina, Catania e Marsala, sono state obietive di incursioni che hanno fatto danni e vittime in limitata misura.
L'aviazione dell'Asse e le artiglierie della difesa contrastavano efficacemente l'attività avversaria; Cacciatori nazionali, fra i quali si distinguevano quelli del centosessantesimo gruppo al comando del capitano Porcu Giovanni, da Alessandria abbatterono ventidue apparecchi; quindici altri venivano distrutti dalla caccia tedesca e quattordici dal tiro delle batterie contraeree.
Dalle operazioni di guerra degli ultimi tre giorni quattro nostri velivoli non sono ritornati alle basi.

Gli aerei abbattuti dalle artiglierie contreree sono caduti nelle seguenti località:
Quattro a Sciacca, due a Catania, due a Gerbini, due a Vizzini, uno a Pozzallo, uno a Falconara Caltanissetta, uno a Ispica (Ragusa) ed uno a Messina. Gli equipaggi di due quadrimotori, lanciatisi col paracadute, sono stati catturati.

Nelle azioni di guerra degli ultimi giorni si sono particolarmente distinti i seguenti ufficiali piloti del quarto stormo: Capitano Luchini Franco da Roma, capitano Piccolomini Clementi Adami Ranieri Carlo da Siena, capitano Gianella Luigi da Barletta, tenente Daffara Vittorio da Milano, tenente Quersi Alvaro da Lucca, tenente Mecatti Mario da Perugia.

Vojno poročilo št. 1137 Napad na Bizerto Sovražnik je izgubil 51 letal

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:
Nemške skupine so napadle in bombardirale pristanišče Bizerte.
Kraji v Siciliji in sicer med njimi Messina, Catania in Marsala so bili cilj poletov, ki so povzročili škodo in žrtve v omejenem obsegu.
Letalstvo osi in topništvo protiletalske obrambe so uspešno ovirale delovanje sovražnika; domači lovci, med katerimi so se odlikovali zlasti tisti iz 161. skupine pod poveljstvom kapitana Porcu Giovanni iz Alessandrie, so sestrelili 22 letal; nemški lovci so sestrelili 15 letal, 14 letal pa je sestrelilo protiletalsko topništvo.
Z vojnih poletov v zadnjih 3 dneh se štiri naša letala niso vrnila na svoja oporišča.

Letala, ki jih je sestrelilo protiletalsko topništvo, so padla v naslednjih krajih:
Štiri v Sciaci, dve v Cataniji, dve v Gerbiniju, dve v Vizzini, eno v Pozzallo, eno v Falconari Caltanissetti, eno v Ispici (Ragusa) in eno v Messini. Posadke dveh štirimotornikov, ki so se spustile s padali, so bile zajete.

Pri vojnih dejanjih v zadnjih dneh so se zlasti odlikovali naslednji častniki letalci iz četrtega roja: kapitan Luchini Franco iz Rima, kapitan Piccolomini Clementi Adami Ranieri Carlo iz Sienne, kapitan Gianella Luigi iz Barlette, poročnik Daffara Vittorio iz Milana, poročnik Quersi Alvaro iz Luce, poročnik Mazatti Mario iz Perugie.

Kopenhagen, 6. julija. AS. S svojega poto-vanja po Siciliji se je vrnila etrudniska dan-skega ilustriranega lista »Tidens Kinden«. V članku objavlja pisateljica zanimive vtise o oto-ku. Predvsem poudarja, da jo je obnašanje si-ciliskega prebivalstva med sovražnimi bom-bariranjimi presenetilo zaradi svoje mirnosti. Čla-nek spremlja mnogo slik, iz vsega članka pa veje veliko občudovanje sicilskega prebivalstva, ki kljub žrtvam in škodi ostaja mirno in hlad-nokrvno ter daje zgled velikega zaupanja v zmagovito bodočnost domovine.

Uspeh Salazarjevega dela na Portugalskem

Lizbona, 6. julija. AS. Na Portugalskem so včeraj vsi isti omenili 5. julij 1932 kot pomemben dan, ker je tega dne Salazar, ki je bil poprej štiri leta finančni minister, prevzel ministrsko predsedstvo ter skozi vseh enajst let strogo in dosledno vodil politiko odločne obnove. Že tedaj je resno in trezno povedal, kako bo vodil državo ter posebej poudaril, kakšno težko breme prevzema, ki mu pa bo v dolžnost ter da ga bo nosil in izpolnil svojo zamisel do kraja. Vsi portugalski listi omenjajo zgodovinski dan ter poudarjajo, kako važno je bilo za portugalski narod, da je prišel na oblast Oliveira Salazar. List »Diário Manhã« se najprej vprašuje, kaj bi se bilo zgodilo s Portugalsko, da ni Salazar l. 1928. postal finančni minister ter štiri leta kasneje prevzel še ministrsko predsedstvo, in nato pripominja, da niti sedanja vojna z vsemi njenimi posledicami ni mogla zadržati žive portugalske revolucije. Ne smemo pozabiti, — pravi list — kaj vse dolguje Portugalska Salazarju za svoj nje-govega dela obnove ter pravičnosti. List nato še ugotavlja, da že izstopajo iz vrst najmlajši, in naj-čistejši, taki, ki obetajo, da bodo nadaljevali Sala-zarjevo delo. Tudi drugi listi pišejo o Salazarjevi vladi ter še posebej omenjajo zadnja štiri leta, ko je znal voditi državo tako, da ji je bila vojna pri-zanesena, in pravijo, da je Portugalska imela sre-

Obsežni odmevi Ducejevega govora

Berlin, 6. julija. AS. Velik Ducejev govor je tudi v Nemčiji izzval največje zanimanje, pri tem pa povzročil vsesplošno odobravanje in simpatije za vojskujočo se Italijo. Ves nemški tisk objavlja na prvi strani na častnem mestu obsežne odstavke govora. Listi podčrtavajo, da je ta govor prišel v trenutku velike napetosti in tedaj, ko je ves italijanski narod predan gigant-skemu boju. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše, da postaja fašizem še enkrat nosilec ideala domovine.

Berlin, 6. julija. AS. Ves nemški tisk objavlja na prvi strani pod velikimi naslovi Ducejev govor. Listi pri tem podčrtavajo, da je Duce iz-rekel svoje besede v tistem trenutku, ko so vse aktivne sile vojskujoče se Italije predane gigant-skemu boju za blagor in čast domovine.

»Völkischer Beobachter« piše, da preveva Mussolinijev govor neomajno zaupanje v bodočnost Italije, 46 milijonov Italijanov preveva vera v zmago.

»Börsen Zeitung« podčrtava tisti Mussolini-jev stavek, ki izraža prepričanje, da bo Italija po tolikih letih vojskovanja mogla izvajati svo-je zgodovinsko poslanstvo v svetu. Da bi ured-ničila svoje ideale, je Italija pripravljena voj-skovati se do konca, kajti Italija prav dobro ve, kaj bi se zgodilo, če bi se sovražniku posrečilo zlomiti njeno odprno silo.

Budimpešta, 6. julija. Madžarski tisk se na-prej obsežno komentira Ducejev govor in pod-črtava njegov velik političen pomen. »Pester Lloyd« podčrtava, da je govor odločno zavril vse laži sovražne propagande o stališču Italije. Ta govor ne dopušča nobenega dvoma v nezmo-ljivi volji italijanskega ljudstva nadaljevati boj do zmage. »Magyar Nemzet« piše, da je čuti globoko zasidran v dušo italijanskega ljudstva in zato je nesmiselno govoriti o ločenem miru. Mus-solinijev govor je po svoji jasnosti in prepričli-vosti opozorilo in prisega tistega, ki se bo voj-skoval do zadnje četrt ure, ki bo odločila o zmagi. Sovražnik je spoznal, da je Italija neveren nasprotnik. Dejansko Italija ne klone in to kljub divjaškim napadom na njena mesta. Italijansko ljudstvo je bolj ko kdaj odločno upirali se in to tembolj, ker doživlja sovražno letalstvo ved-no bolj občutne izgube.

Madrid, 6. julija. AS. Vsi listi silno obsežno prinašajo Ducejev govor in obirno pišejo o zadnji eji vodstva fašistične stranke. »Alcazar« naslavlja poročilo o govoru z naslednjimi besedami: »Italija bo odločno odgovorila na kateri koli sovražni napad. V tej vojni ne more biti druge želje, ko želja za žrtev do zmage. List »Informaciones« naslavlja poročilo z besedami: »46 milijonov Italijanov veruje v zmago.«

Spanske radijske postaje so v celoti objavile Ducejev govor, ki je med vsem javnim mnenjem izzval izredno zanimanje. Stranka z italijanskim narodom tvori močan blok proti »živčni gonje in bombardiranju sovražnih bombnikov. Italijanski narod bo nadaljeval boj z vsemi sredstvi in s polno zavestjo, da bodo materialne in moralne

sile narode znale zmagovito prestati sleherno preizkušnjo.

Bern, 6. julija. Vsi švicarski listi komentirajo danes Ducejev govor in podrobno proučujejo bistvena poglavja. Zlasti omenjajo tisti Ducejev stavek, ko je rekel, da bi sovražne čete našle na italijanskem ozemlju svoj grob, če bi skušale vdreti v Italijo. Italija v slučaju zavezniške zma-ge ne bi bila drugega ko zemljepisni pojem, kajti ne samo njena čast, ampak tudi njeno gospodar-stvo, poljedelstvo in industrija bi bile na tleh. Nekateri listi opozarjajo, da je Duce skušal s paktom četvorice dati drugo smer zgodovini, pa ga tedaj niso poslušali.

Bern, 6. julija. AS. Švicarski popoldanski listi so večer popoldne čez cele strani in pod velikimi naslovi objavili Ducejev govor na seji vodstva stranke. Vsebinsko govor so švicarske radijske postaje zelo izčrpno objavile.

Hudi boji na odseku pri Bjelgorodu

Hitlerjev glavni stan, 6. julija. Vrhovno po-veljništvo nemške vojske je objavilo naslednje poročilo:

Iz uspešne krajevne napadalne akcije nem-ske pehote v odseku pri Bjelgorodu so se razvili zaradi močnih sovjetskih protinapadov v teku večerajšnjega dneva hudi boji na kopnem in v zraku, ki so se razširili do področja severno od Kurska in zavzemajo od ure do ure zmerom večjo silovitost.

Pri ponovnih napadih na obalo Sicilije so utrpeli angleško-ameriški letalski oddelki več-raj ponovno težke izgube. Nemško in italijan-sko letalstvo je sestrelilo vsega 51 sovražnih

Seja korporacijskega odbora pod Ducejevim predsedstvom

Rim, 5. julija. AS. V Beneški palači se je pod Ducejevim predsedstvom zbral osrednji korporati-vni odbor. Na seji so razpravljali naslednje glavne točke dnevnega reda: 1. poročilo o delovanju kor-poracij; 2. odobritev načrta za koncentracijo indu-strije hranilnih konzerv; 3. odobritev načrta za koncentracijo industrije umetnih gnojil in čevljev; 4. preureditev korporacijske organizacije; 5. razši-ritev zasebne industrije z enotnimi ukrepi; 6. spre-memba sindikalnega ustroja umetnostne in gledali-ske stroke; 7. odobritev gospodarskih pokrajinskih dogovorov za mlačev in za poljedelske stroje; 8. odobritev korporacijske naredbe za ureditev proiz-vodnje čistilnih potrebščin; 9. gospodarski dogovor za strojno obdelovanje polja; 10. razne zadeve.

Japonski predsednik vlade obiskal Tajsko

Bangkok, 6. julija. A. S. Japonski predsednik vlade Tojo je obiskal Tajsko in je bil sprejet pri tajskega predsednika vlade Phibu. Nato je predse-dnik japonske vlade sprejel japonske vojaške po-veljnike, ki so razmeščeni na Tajskem in jim poro-čal o položaju.

Bangkok, 6. julija. AS: O obisku japonskega predsednika vlade generala Tojo na Tajskem je japonsko veleposlanstvo objavilo naslednje:

V Bangkoku sta se sešla general Hideki Tojo in maršal Pibul Songram in sta skupno proučevala vojaški položaj ter zveze med Japonsko in Tajsko ter sta izmenjala poglede o trdni zvezi za veliko Azijo, prav tako pa sta proučila vse potrebno za nadaljevanje vojne. Oba državnika sta poudarila, da se je zgradba velike Azije utrdila, da bi do-segla zmago in to kljub poskusom Angležev in Amerikancev, da bi se utrdili sedanji položaj. Prav tako sta ugotovila, da bo območje velike Azije trdno povezano in združeno, da bi se uspešno nadalje-

letal, med njimi pretežno štirimotorne bombnike. Zadnja noč je močan oddelek nemških boj-nih letal obmetaval pristaniško področje Bi-zerte z bombami težkega kalibra.

Pri nočnih vznemirjevalnih poletih sovraž-nika nad severno in severozahodno Nemčijo je nastala zaradi posameznih odvrženih bomb sa-mo neznatna stvarna škoda.

Buenos Aires, 6. julija. AS. Iz Washingtona po-ročajo, da uradni krogi izjavljajo, da je v prvem letu bojev proti sovražnikovi enoti sami osma ame-riška skadrla imela 3000 letalcev mrtvih, ranjenih ali ujetih.

vala azijska vojna s pomočjo sodelovanja vseh tistih sestavin, ki spadajo v azijsko območje. Med razgovori je predsednik vlade Tojo jasno poudaril, da Japonska spoštuje suverenost in neodvisnost Tajske. Japonska želi Tajski ves prosper.

Nato sta oba državnika zelo pristrano obravna-vala vprašanja novih meja Tajske. Tajska je že dolgo želela revizijo meja. Prav tako sta obrav-navala vprašanje medsebojnega sodelovanja. Oba ministra sta ugotovila popolno soglasnost o tem, kako se naj Tajski priključijo štiri malezijske po-krajine in dve pokrajini Birmanije.

Zastopnik hrvatske pravoslavne cerkve pride v Sofijo

Sofija, 6. julija. AS. Te dni pričakujejo v Sofiji prihod zastopnika hrvatske pravoslavne cerkve. Začel bo z bolgarsko cerkvijo neposredi-na pogajanja za ureditev rednih zvez med obe-ma cerkvama, prav tako pa položil temelje za bodoče sodelovanje. Glavna točka pogajanj pa bo priprava bogoslovcev, ko se bodo v bolgar-skih pravoslavnih bogoslovjih prihodnje leto začeli solati hrvatski pravoslavni dijaki.

Sovjetska grozodejstva nad Ukrajinci

Rim, 6. julija. Dnevnik »Messaggero« objavlja novico, ki jo je sročil razširil nemški radio. Nemško radijske postaje so poročale, da so na vzhodu od-krili še eno jama s trupli. Jama je podobna jami v Katinu. Odkrili so jo v Venici pri Žitovlju. V tej jami je več tisoč ukrajinskih trupel. Te Ukrajince so boljševiki na barbarski način poklali. Jama za-vzema zelo velik obseg ozemlja. Prve ugotovitve preiskave dokazujejo, da je bila ta jama izkopana v času od leta 1938. do 1941. in v jami je več tisoč ukrajinskih trupel, mož in žena. Vse te osebe je poklala sovjetska tajna policija GPU. Med žrtvami je mnogo otroških trupel. Izkopavanje trupel se na-daljuje pod nadzorstvom uradne komisije.

Pred odločilnimi dogodki v Vzhodni Aziji Druga polovica leta 1943 bo po japonskih napovedih odločilna

Sanghaj, 6. julija. Dnevnik »Taikoku Simbo« ob-javlja uvodnik pod naslovom »Šest odločilnih me-secev«. List je glasilo japonskih vojaških krogov in so zato izvajanja v njem izredno važna in po-membna.

Clankar piše, da bo drugo polletje leta 1943. najbrž odločilno. List se vprašuje, če sovražni na-pad na otok Rendova ni uvod v važne dogodke. Zavezniški so namreč zelo vznemirjeni, ker jim ni močče v drugi polovici leta 1943 odpreti drugega bojišča v Evropi. Pričakovati je tedaj treba, da bodo zavezniški storili obupne korake, da bi po-

vzročili odločilni razvoj. V Vzhodni Aziji se bodo najbrž razvile bitke, ki naj bi Japonski preprečile organizirati ozemlje, ki je pod japonskim nadzor-stvom. V letu 1943 bosta morali biti urednjeni neodvisnost Birmanije in Filipinov, mednarodne kon-sesije na Kitajskem bodo morale biti odpravljene, prav tako pa bodo morale biti odstranene pred-pravice eksteritorialnosti. Na gibanje za neodvis-nost Indije pa bo lahko zelo močno vplival Chan-dra Bose. Vse to pa bo v veliko oporo japonski vojaški sili in Japonska lahko z mirnimi očmi gleda na bližnjo odločilno bitko.

Sovjetske spletke med arabskimi plemeni Živahno podtalno rovarjenje boljševiških agentov po vsem Bližnjem vzhodu

Ankara, 6. julija. Sovjetska vlada je sklenila re-organizirati delo svojih agentov v Libanu. Po na-vodilih iz Moskve so sovjetski agenti sklenili za-četi ustanavljati razna društva za prijateljstvo med Arabci in Sovjeti. Ta društva bi naj prikrila pro-pagando in agitatorsko delovanje boljševiških agen-tov. Sovjeti morajo namreč računati, da je musli-mansko prebivalstvo proti raznim načelom komuni-istične nauka.

Komunisti so si za svojo reorganizacijo delo-venja med arabskimi plemeni izbrali »Rusko rodo-ljubno društvo«, ki so ga boljševiški agenti pred

kratkm ustanovili. Na svojem zborovanju je to društvo sklenilo podrediti si vsa slična boljševikom naklonjena društva v Libanu in v Siriji. Ta društva pa bi se naj predvsem posvetila delu za poglobitev kulturnih vezi med Rusijo in Arabci.

Arabski poznavalci razmer pravijo, da je to delovanje v tesni zvezi z ustanovitvijo sovjetskega veleposlanstva v Kairu. To veleposlanstvo v Kairu smatra za svojo glavno nelo, da se organizira si-stematično sovjetsko prodiranje med arabska ljud-stva na Bližnjem vzhodu.

Sikorski ne bo več v napotje

Zločin angleške tajne policije

Madrid, 6. julija. AS. Ljudje, ki prihajajo iz Algecirasa poročajo, da so angleške oblasti v Gibraltarju začele z neposredno preiskavo za-radi letalske nesreče generala Sikorskega. Se-da ugotavljajo, ali je vzrok nesreče naključje, ali pa sabotaja. Preiskava ima jasen namen za-dovoljiti poljske emigrante in preprečiti odpor. ki je nastal v gotovih poljskih krogih, ko se je izvedelo za nesrečo. Med krogi v Algecirasu ni novica o nesreči povzročila nobenega začudenja. Že dolgo vedo, da je Gibraltar središče ne samo tajnih angleških agentov, ampak tudi zbirališče Stalinovih vohunov in najetih morilcev. Gibral-tar je bil tako najprimernejši kraj za odstra-njenje tistega, ki je razgibal nedavni spor med Poljsko in Sovjetsko Rusijo.

Stockholm, 6. julija. AS. Zdi se, da je smrt generala Sikorskega povzročila nekoliko nerazpo-loženja med gotovimi angleškimi političnimi kro-gi, ki menijo, da je bil sklep »Intelligence servi-

ceat večje zlo od tistega zla, ki ga je mogel predstavljati odstranjeni general. Vprašanje na-sledstva generala Sikorskega je namreč silno zapleteno in angleški tisk podčrtava, da vse be-gunske vlade v Londonu, pa naj pripadajo kateri koli narodnosti, bolehalo na isti bolezn, ki je neozdravljiva, ki bi, da tem vladam popolnoma manjka moč, ki bi po kvaliteti ali stopnji mogli biti smatrani za predstavnike svojih dežel. Po Sikorskem tak Poljaki nimajo nikogar, ki bi imel nek ugled. »Times«, sam piše, da je smrt Sikorskega ustvarila celo vrsto silno koljivih in težkih vprašanj.

Ljubljana v prvih poletnih dneh

Sinočnji dež je marsikomu kar prav prišel. Le malo jih je bilo, ki se niso pritoževali nad hudo vročino, ki je v zadnjih dnevih pritiskala in zamorila še tisto malo prijetnega poletnega razpoloženja. Srečni so bili le tisti, ki so se vsak dan hodili kopat bodisi na Ilirijo bodisi na Ljubljano, kjer so se ob pomirljivo hladni vodi osvježili in naužili vročih moči za dostojno prenašanje morečih vročin.

Kopalci so bili res podjetni. V nenavadno velikih grupah so se vsak dan zbirali na Mestnem trgu in čakali Rakovničana. Brž pa, ko je prišel, se je vsa masa vrgla nanj v upanju, da se bo našlo dovolj prostora za vse. Celo rezervni voz je bilo nekaj pripravljenih, a vsi so bili natlačeno polni. Čudno je le, da še ni prišlo do kakšne nesreče, ko vendar ljudje pri sunkovitem napadu na tramvaj čisto nič ne mislijo na to, da se lahko zgodi nesreča. Zlasti ne mislijo na to, kako nevarna so tramvaj prehitajoča vozila.

A vse trpljenje, gneča in prerivanje v vozu, se ob vodi pozabi. Zabave je dovolj in duhovitežev, ki poskrbe za razvedrilo tega ali onega krožka, se ne manjka. V veselim razgovoru prenekaletni pozabi, da očetu soncu že predolgo izpostavlja svojo belino na ogled; po-

tem se pa čudi, če ponoči ne more spati, ker ga peče po vsem ožganem telesu. Tisti, ki pridejo na kopališče prvi in so beli, kakor da bi prišli iz pokopališča ali bolje iz groba na dopust, naj se varujejo prehudega izpostavljanja soncu, kajti tudi tu je potrebna zadostna mera previdnosti. Iz lastne izkušnje — za prvič je pol ure dovolj!

Vsi tisti pa, ki ne utesnijo hoditi na kopanje ali ki jih služba zadržuje od dnevnega počitka v hladni senci, prilazejo na ulice zvečer, ko se vsaj malo shladi. Podaljšana ura dovoljenega gibanja je nešteto takih razveselila. Zdalj lahko izrabijo ure po večerji za daljši ali krajši sprehod v Tivoli. Tako lahko vidite v teh dneh sleherni večer še zadnje minute pred enajsto lepo število spremljajev, ki hočejo vztrajati do zadnjega. Čas, ki ga porabijo za pot domov, imajo že itak do sekunde natančno preračunan, tako da se nikdar ne ustejejo.

Sport

Mladenci med seboj

Prihodno nedeljo bo juniorsko lahkootletsko tekmovanje za prvenstvo Ljubljanske pokrajine.

Za lahko atletiko ni pri nas tako velikega zanimanja kot za nogomet, vendar ji posvečamo pozornost, ker želimo, da bi se je mladina oprijela z večjim navdušenjem. Po pravici nazivajo nekateri atletiko »kraljico športa«. Takšno vlogo jo igrala v klasični dobi grške telesne kulture, predstavlja pa tudi na sodobnih olimpijadah najuglednejšo panogo. S prepričanjem lahko trdimo, da ni dobre telesne vzgoje brez marljivega negovanja tekov, skokov in metov. Zeleti bi bilo, da bi posvečali lahki atletiki več pozornosti najprej v športnih društvih, dalje v šolah, pa tudi pri športnem udejstvovanju zasebnih društev.

Komaj je minilo izbirno tekmovanje v teku na 100 m, o katerem smo poročali večkrat, že vabi Lahoatletski zveza spet k novi prireditvi, ki bo v nedeljo dopoldne na igrišču Hermesa v Šiški. Tokrat bodo prišli do besede juniorji Ljubljanske pokrajine, to so mladenci, ki so rojeni po 31. decembru 1925. Iz tekmovalnega razpisa LAZ posnemamo, da bodo začeli v nedeljo 11. julija ob 9 z naslednjim sporedom: tek na 100, 300 in 1000

Obletnica mučeniške smrti dragatuškega župnika

Kakor je bil sam vedno skromen v vsem svojem življenju dragatuški župnik Jakob Omahna, tako je bila tudi zelo skromna čestopisna vest o njegovi mučeniški smrti. In potem je bil zavaljen velik kamen pozabljenja na njegov neznan grob tam nekje v bližini Svetega Križa nad Maverlenom.

7. julija bomo obhajali obletnico tega, ko so ga partizani odpeljali. Prišli so nad njega kot na kakšnega razbojnika. Roparsko ekspedicijo sta vodila znani komunisti Dvojmoč iz Kanizarice in Hleničeva Katica iz Kvasice.

Ko so župnišče popolnoma izropali, tedaj so svoj plen naložili na vozove. Na enem vozu se je valjala pijana partizanka, za vozom sta šla povezana župnik in kaplan, in kot v zasmeju vsemu je hreščala harmonika, ki je podpirala petje pijanih partizanov.

Odpeljali so župnika Jakoba Omahna v zloglasno partizansko taborišče tam za Svetim Križem, od koder ga ni več nazaj.

Sedaj se pa vprašamo, zakaj so ga partizani odpeljali in umorili?

Na to je dal sam pojasnilo zadnje dni svojega življenja. »Z dvakrat so bili pri meni in mi prepovedali voditi katoliško akcijo. Toda kdo bo meni katoliškemu duhovniku kaj takega prepovedoval? — Tako odločen je bil dragatuški župnik vedno, kadar se je šlo za načela vere in poštenja. Bogu in cerkvi je bil zvest in zato je moral umreti mučeniška smrt. Živel Kristus Kralj je glasno zaklical, ko so ga gnali mimo župne cerkve, ko se je poslavljalo od svojega evharističnega Kralja in od svojih župljanov, ki so nemo gledali ta strašni prizor. Za ta njegov vzklis so ga partizani kaznovali na ta način, da so ga z močnimi udarci podrli na tla. Boga mrzijo in zato mrzi jo tudi njegovega zvestega služabnika.

Pred leti je dobil Jakob Omahna od oblasti odlikovanje kot priznanje za svoje zasluge, ki si jih je bil pridobil s svojim trudom in s svojo poštenostjo na kulturnem in gospodarskem področju tam daleč v Oslinici.

»O, da bi naš župnik živel, pravijo večkrat dragatuški župljani v svojih stiskah in težavah, »kaj bi on vse za nas storil! In ko ga ni, želijo vsaj to, da bi našli njegov grob, da bi mogli njegove telesne ostanke prepeljati v svojo župnijo. Radi bi mu po smrti izkazali vsaj to zadnjo čast: da bi ga pospremili k večnemu počitku v blagoslovljeni zemlji.

Imenovanje civilnega komisarja v Kočevju

Z današnjim odlokom Visokega komisariata je bil namesto dosedanjega okrožnega civilnega komisarja v Kočevju g. dr. Sissgorea Glovanija postavljen za začasnega okrožnega komisarja v Kočevju Senior M. V. N. S. Ludovico Masseli.

In končno ste lahko pričali, kako jo ti vztrajnejši urnih krač ubirajo domov.

Sočutja so vredni v teh dneh tudi maturantje, ki se v potu svojega obraza bore za vstop v življenje. Rečeži so tudi tisti akademiki, ki se v počitniškem roku prostovoljno javljajo na operacijsko mizo. A pogoste vremenske spremembe že poskrbe, da se enoličnost razbije in da ni en dan enak drugemu.

metrov, tek na 110 m z zaprekami, skok v višino in daljino, suvanje krogle (5 kg), met diska (1,5 kg) in met kopja (600 gr).

Prijave sprejema Zveza do 9. t. m. do 18 na Bleiweisovi cesti 1a. Vsak tekmovalce sme nastopiti največ v dveh panogah, v poštev pa prihajajo le člani društev, ki so včlanjeni v LAZ. Po pozivu, ki bo ob 9, bodo prejeli zastopniki društev tekmovalne številke za svoja člane ter jih morajo vrniti prireditelju po končanem tekmovanju. Za primere, ki niso predvideni v razpisu, velja tekmovalni pravilnik LAZ. Morebitne pritožbe zaradi tekmovanja se morajo oddati vrhovnemu sodniku na licu mesta, to pa največ 15 minut po končanem tekmovanju. Pritožbena pristojbina znaša 25 lir in se vrne v primeru, če je pritožbi ugodeno.

Sportni drobci

Na plavalnih tekmah, tako imenovanih transversal v Torinu, so dosegli naslednje uspehe: 1. Močan Jože 17:25 min., 2. Signori Giacomo 17:40 min., 3. Garuti Enzo.

Drizvano prvenstvo atletov II. razred v Bologni je dalo nekaj zelo dobrih rezultatov. V teku na 100 m je zmagal Montinari s časom 10,7 sek., v teku na 1500 m Košir 4:03,8 min., v skoku v višino pa Cavalier, ki je preskočil 1,85 m.

Atletiki Južne Štajerske so se zbrali preteklo nedeljo v Celju, kjer so tekmovali za prvenstvo in dosegli naslednje izide: 100 m Kokot (Celje) 11,8, 800 m Agreč (Celje) 2:11,8, 1500 m Hlebec (Maribor) 4:22, 5000 m Pere (Trbovlje) 17:04,4, skok v daljino Hann (Celje) 6,23 m, skok v višino Oroszi (Maribor) 1,65 m, skok s palico Oroszi (Maribor) 3,40 m.

V Mariboru so slovesno zaključili poletne mladinske igre štajerske mladine. Tekmovali so tudi v lahki atletiki in dosegli nekaj dobrih znanjk: 800 f Rus (Gradec-okolica) 2:11,1, skok v daljino Klančnik (Bruck ob Muri) 5,85 m, skok v višino Springer (Maribor) 1,60 m, skok s palico Demšar (Gradec-okolica) 2,90 m.

V Gradu je gostovala nogometna enajstotica mariborskega Rapida in premagala domače poštarije 6:3.

736 športnih odlikovanj so podelili v zadnjem letu telovadecem in športnikom Spodnje štajerske. Kakor je znano, gre za posebne športne znake, katere prejmejo samo oni, ki na tekmah pokažejo zmogljivost v raznih panogah telesne vzgoje.

Kolesarje bo zanimalo, da je te dni minilo 50 let od prve kolesarske dirke Dunaj—Berlin. Prvak je prevozil 600 km dolgo progo v 31 urah. Posebno pozornost je pred 50 leti vzbujalo dejstvo, da so postavili kolesarji na tej progi veliko boljše čase od jezdecev.

† Davorin Grebelnik

Dne 26. roznika je v Beogradu došel pri odšel po večno plačilo Davorin Grebelnik, postni inšpektor v pokloju po poklicu, po srcu pa dobronik redkega primera.

Luč sveta je zagledal 15. listopada 1888 v Motniku pri Kamniku. Po gimnazijskem študiju v Celju, se je posvetil poštni službi. Kot poštni uradnik je služboval širom naše ožje domovine, a nazadnje v Celju. Po očetovi smrti in v pokloju je nadomestil z vso bratovsko ljubeznijo skrbnega rednika ter ostal družini tudi v ostrju Srbije, kjer se je z bratom in sestrama namenil začeti novo življenje, vodnik in svetovalec. Zaman je bil njegov kljubovalni duh, kakaj bolezen je bila močnejša. Podlegel je. Ob robu srbske prestolnice, v sleherniku namenjenem kočku zemlje so ga 27. preteklega meseca položili k večnemu počitku.

Vremenska napoved 7. julija (sreda):

deževno in hladno, včasih grom.

8. julija (četrtek): še nekaj dežja, drugače izboljšanje.

Andrej Anton: XXXI 15

Kako postanem javen delavec

Vprašanje časti.

Mnogo bi se dalo pisati o časti. Ali je človeku prirojena? — Kaj je prav za prav čast?

Vemo, da se pojem časti spreminja z ozirom na razne kraje in razne zemljepisne širine našega planeta. Ne pomenja na primer isto pri Evropejcih in pri Azijatih. Razlika je v časti srednjeveškega človeka in človeka našega časa. Spreminja se tudi v istem času, v istem kraju, spreminja se z ozirom na razne družabne stopnje. Kar pomeni čast za stanovalca udobne gosposke palače, ne more biti za onega, ki stanuje v zakajeni podstrešni izbi. Na čast vpliva tudi dnevna svetloba in nočna senca. Ponoči se nam more zdeti častivreden, ki bi se nam pri dnevnih svetlobi ne zdel. Tudi samota in družba spreminjata vrednost časti. Če smo sami ali v družbi nekaterih neznanih ljudi, prenesemo marsikaj, česar ne bi mirno sprejeli pred poznano javnostjo.

Na čast vplivajo razne okoliščine, katerim so izpostavljeni ljudje časti in dobrega imena. Te tveganosti in okoliščine so namreč preizkušnja časti.

Vprašanje časti je jako kočljivo in javen delavec naj o njem razmisli. Včasih so čast reševali z dvojem. Najstarejši je ameriški dvojem, ko se mora tisti, ki potegne črno kroglo, ubiti samega sebe. Toda vprašamo se: Kako naj bi se z dvojemom rešila čast, čast onega, ki žali, in onega, ki je bil žaljen; tistega, ki je storil krivico, in onega, ki je krivico nedolžno trpel? Ali je po dvojemu resnica manj resnica, krivica manj krivica? Ali nam bo dober sabljač ali strelec, ki je pobil toliko svojih nasprotnikov, veljal zaradi tega za častnega človeka? V kakšni zvezi naj bo čast ali morala z brazgotino, ki jo kdo nosi na licu? Bomo morda dotičnega zato spoštovali? Mar ne bomo rajši stisnili prijateljsko roko poštenjaku, ki je odklonil dvojem in ni maral pred družbo veljati za »častnega« človeka.

Preziranje za hvalo.

V sodobnem življenju, ko vsi pišejo in si ljudje hitro ustvarjajo sode, moramo smatrati, da mnogi uživajo dober sloves, ki ga nikakor niso zaslužili, in mnogi izgube dobro ime, čeprav po krivici. Spremenljiva ocena ljudi je toliko vredna kakor pena na pivu. Preizkušnje ne prenese in se izgubi prav tako hitro kakor je nastala.

Politik naj hladno razmisli o hvali in graji, ki ju je deležen. Ni treba, da bi jima pripisoval večjo veljavnost kakor jo imata. Vendar je še razmeroma lahko biti brezhiben za grajo in premagati nasprotstvo, ki se nam kaže. Mnogo težje je prav oceniti hvalo, ki nam doni nasproti. Razumen in vreden človek se bo čutil le od malo katere hvale počaščenega. Prijetno je biti pohvaljen od častivrednega človeka, ki s priznanjem, ki nam ga daje ne zasleduje nobenih sebičnih namenov.

Nespameten povprečen bo pa ves napihčen od slaspospevov, ki jih bo o sebi bral v časopisih ali knjigah. Pretiravanja in leporečja najstih in plačanih piscev bo smatral že za pristen izraz ljudskega menja. V svoji neizkušenosti bo verjel vsaki besedi, ki gre njemu v hvalo.

Moder politik ne bo cenil ljudske hvale za več, kakor je vredna. Ljudje veliko govorijo, zato jim je malo verjeti. Kdor samega sebe dobro pozna, se ne bo precejeval in ne bo hlatal za ljudsko pohvalo. Za bobnečimi hvalnicami in slaspospevi bo videl resnico in bo navdušen hvalo prijateljev sprejemal z lahnim, ljubeznivim prezirom.

Tudi kadar nam pripovedujejo o tem ali onem, kaj zlega je rekel ali storil, bodimo previdni z obzord. Pred vsem je treba počakati, če so bili prvi vtisi res točni in pravilni. Mora vam poročevalci iz površnosti ali namenoma niso vsega povedali; odpadla je kaka bistvena okoliščina, ki bi dogodek pokazala v čisto drugi luči. Pa tudi če bi bilo vse točno kar smo o kom zvedeli — bodimo še vedno previdni z dokončno sodbjo. Vsak človek je svet za sebe, ki sledi svojim zakonom in večkrat tudi svoji logiki. Kako bi ga mogel človek pravično pretehtati? O bližnjem naj bi sploh čim manj govorili. Navadno je tako, da pričnemo s hvalo, a končamo z opravičanjem. Naš bližnji je kakor steklo, ki se rado razbije, ako ga pogosto jemljemo v roke. (Magdalena dei Pazzi, rojena 1566.)

Lep zgled modre in pravilne zadržanosti v sodbah o ljudeh je bil pomemben slovenski javni delavec, prelud Andrej Kalan. Bil je velik prijatelj mladine in izkušen mož, ki je tudi v slovenskem časnikarstvu, v cerkvenih poslih in v politiki igral vodilno vlogo. Imel je izreden dar za poznavanje ljudi in se je redko zmotil v svojih sodbah. Toda imel je široko srce in plemenitega duha in je svoja opazovanja in dogajanja največkrat ohranil za sebe. Iskal je v vsakem onem, kar je dobrega v človeku. Tako so z zaupanjem prihajali k njemu dobri in slabi in za vsakega je našel razumevanje in dobro besedo.

so ti ljudje govorili z vso iskrenostjo. Bili so to poštenji ljudje, z vso dušo vdan domovini, predstavniki starega ruskega plemstva, prežeti z globoko vernostjo in nad vse lojalni.

Poleg teh velikih gospodov, ki so govorili v imenu preteklosti, pa so bili tudi nekateri predstavniki nove organizacije. Bila je to »Zveza ruskega naroda«. Ti so govorili prav tako v imenu naroda, ki je bil pripravljen, da se dvigne proti vsakemu notranjemu sovražniku, če bo le obojevarni car to želel. Te besede so segle carju do srca. Pozneje je bil car zelo razočaran, ker je spoznal, da je vdanost in nesebičnost voditelje te Zveze ruskega naroda vse prej kot popolnoma iskrena. Za carico pa je bil ta glas, ki je govoril v imenu »pravega naroda«, brezpogojno iskren in nemalokrat se je sklicevala na lojalnost te Zveze. Vendar pa ji nikakor ni bilo moč, da bi se prepričala, če ima ta organizacija res toliko članov, kakor so trdili njeni voditelji in če je njeno delovanje bilo res tako uspešno.

V dobi, o kateri govorimo, se carica še ni udeleževala v politiki. Car pa je že večkrat odločno povedal svojo stališče, da je treba zaupati dobi za obnovev dežele kmečkemu ljudstvu. — Na tajnih sejah petlet leta 1905, v Peterhofu, ki jim je predsedoval car in ki so imele namen določiti temelje posvetovalnega zbora, so predstavniki konservativne stranke predlagali, da naj se poveča število zastopnikov kmečkega stanu. Car je ta predlog takoj sprejel. Ko se je razpravljalo o tem, ali smejo voliti in biti voljeni tudi nepismeni ljudje — in tu so prišli v poštev predvsem kmetje — je car soglašal z »desnicco, ki je trdila, da je imel kmečki človek, čeprav brez šolske izobrazbe, več modrosti in npravnega čuta, kakor tisti, katerih izobrazba je bila pod vplivom prevratne propagande. »Prepričan sem,« je dejal car, »da nam bo kmet, čeprav nepismen, a poln modrosti in življenjske izkušnosti, mogoč najbolj koristiti.«

CRONIN CRONIN
CITADELA

ROMAN
PREVEDEL L. KLAČOČER
418 STRANI

I Z I D E

V ČETRTEK DNE 8. JULIJA

NAROČNIKI „NAŠE KNJIGE“

DVIGNITE GA V KNJIGARNI

ZA NENAROČNIKE JE CENA L. 75—

ZALOŽBA „NAŠA KNJIGA“

LIUDSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

Pred škofijo 5 — Miklošičeva cesta 5

ZADNJA CARICA

Podali smo glavne točke nacionalističnega nauka, ker bi ne bilo prav, če bi domnevali, da se je boj med strankami omejeval na velikodušnost liberalcev in sebičnost konservativcev. Pravo nasprotje je bilo v različnem pojmovanju zgodovinskega razvoja Rusije. Ta različnost pojmovanja pa je izvirala iz velike različnosti družabnih slojev in njihovega izvora. V kratkem povedano, je bila narodnemu nacionalizmu bližja nacionalna demokracija, čeprav bi močno nagibala k socializmu, kakor pa zmeren liberalizem, ki bi zahteval sodelovanje meščanskega sloja v vladi. Nedosednost političnih programov je izvirala prav iz zapletenosti položaja. Težave so bile toliko večje, ker so se že obstoječim vprašanjem pridružila še druga, ki so nastala zaradi industrializacije dežele.

Za tiste, ki so gledali v bodočnost brez predsodkov, je bilo jasno, da bodo vsa ta nesoglasja dovedla do nasilnega prevrata. Celo politiki so postali črnogledni fatalisti. Tudi car je bil po značaju fatalist, a nikakor ni bil črnogled. Bil je preveč z globoko vero in čeprav se je zavedal velikih nevarnosti, ki so grozile deželi, je trdno veroval v lepo bodočnost Rusije. Še predobro se je zavedal svoje nemohi, a ker je vedel, da je le orodje v rokah božje Previdnosti, je smatral kot svojo dolžnost, da je nekako izničil svojo voljo. Samo

neka mu je bilo popolnoma jasno: resnica je bila na strani, kjer so bila narodna izročila in vladarjeva dolžnost je bila, da zastavi vsa sredstva, ki jih je imel na razpolago, da jih podpira. Brez dvoma je kmečko ljudstvo predstavljalo pravi narod in v teh težkih časih se je moral vladar nasloniti nanje. — Nikolaj II. je torej v celoti sprejel stališče nacionalnih monarhistov in zvezel svojo usodo z usodo te stranke, ne da bi si bil na jasnem, na kak način bo dosegel zmago teh idej.

Za carico pa je bil položaj še mnogo bolj jasn. Rusijo je mogel rešiti le kmečki človek, mužik, bosonogec. — Združenost ljudstva s carjem, o kateri se je govorilo v politiki, je zanjo obstajala le v mističnem pogledu. Večkrat smo že poudarili, da je videla v mužiku zgolj vernega človeka in da je čutila neko duhovno vez med seboj in temi ljudmi. Popolnoma pravilno je slutila, da so tisti, ki so govorili o demokraciji in o pravihah ljudstva, imeli pred očmi največkrat le koristi neke manjšine. Popolnoma jo je zajela misel, da bo mogel le mužik rešiti Rusijo, da ne zdrkne v prepad, kamor bi jo po njenem mnenju pahnila zveza nepridlih plemenitajev ter sebičnih intelektualcev. Vsa srečna je bila, ko je slišala, da so resni ljudje, ki so iskreno ljubili domovino, trdili isto.

Štirinajst dni potem ko je sprejel zastopnike moskovskega kongresa, je car zopet sprejel deputacijo predstavnikov konservativne stranke. Ti so prosili carja, naj ne klone pred grožnjami radikalov. Zagotavljali so mu, da so vsi pravi narodnjaki z njim v tem boju zoper krivične in nesramne zahteve, ki so obenem protinarodne. Dotaknili so se najbolj občutljive točke carjevega srca, ko so ga spomnili na dolžnost, ki jo je prejel od Boga, da čuva zaklad narodnih izročil, ki slone na svetli zvezi med carjem in njegovim ljudstvom. Tudi carica je z veseljem poslušala te besede, ki so se tako čudovito strinjale z njenimi mislimi. Carju je to prigovarjanje vilo nov pogum; to pa toliko bolj, ker ni bilo nikakega dvoma, da

Drobne novice

Koledar

Sreda, 7. malega srpana: Vilibald, škof; Benedikt XI., papež; Edilburga, devica.

Četrtek, 8. malega srpana: Elizabeta Portugal., kraljica in vdova; Hadrijan III., papež.

Zgodovinski paberki

7. malega srpana:

1. 1521., so zavzeli Turki Šabac, utrdbo ob Savi, ki naj bi varovala ogrske in hrvaške kraje pred turškimi krčdeli —

1. 1566., so začeli Turki pod Sulejmanom II. Velikim oblegati trdnjavo Siget, ki jo je branil bivši hrvaški ban Nikola Zrinjski z okoli 2500 možmi. Sulejman je hotel prodirati proti Dunaju, pa je sklenil mimogrede kaznovati Nikolo zaradi njegovih vpadov na Turško. Turki so začeli mesto obsest, tako da se je moral Zrinjski umakniti v grad. Pri ponovnih napadih na zadnjo utrdbo so demelirali Turki težke izgube; ko je bil večji del trdnjave v razvalinah, je udril Zrinjski na čelu preostalih mož iz gradu in v junakiškem boju padel. Steri sultan je med obleganjem umrl, zato je po padcu Sigeta odšla turška vojska domov, Nikolo Zrinjskega pa je vsa krščanska Evropa slavila kot novega »Leonida« —

1. 1815., so zavezniki vkorakali v Pariz. Napoleon je po porazu pri Lipskem kljub hrabremu odporu moral kloniti in se po volji zavezniških monarhov umakniti na Elbo. Ko pa je zvedel za njihov spor na Dunajskem kongresu in za nezadovoljstvo, ki je vladalo v Franciji, se je nenadoma izkrcal v Cannes in znova zasedel cesarski prestol. Napoleon je sicer izjavljal, da ne misli na nikakršna osvajanja več in da hoče vladati v miru, toda nihče mu ni verjel. Zavezniki so se naglo zedinili, prekleli Napoleona kot sovražnika in kalila svetovnega miru ter začeli prodirati v Francijo. Bitka pri Waterloo je zapečatila Napoleonovo usodo; odpovedal se je francoski kroni in hotel pobegniti v Ameriko, a je z obotavljanjem zamudil ugoden trenutek, zato se je sam podal v Rochefort na angleško ladjo »Bellerophon«, ki ga je odpeljala na samotni otok Sv. Helene, kjer je veliki mož osamljen in zagrenjen 6. maja 1821. končal svoje burno življenje.

Novi grobovi

† Gospa Ida Barl, vdova po železniškem uradniku v Ljubljani, je izdihnila svojo blago dušo. Pogreb bo v četrtek, 8. julija, ob 5 popoldne iz kapelice sv. Kristofa na Zalah k Sv. Križu.

† Gospa Mara Hribernik roj. Ložar, soproga inženirja, je v Spalato mirno v Gospodu zaspala. Truplo bodo prepeljali v Ljubljano.

† Gospa Marija Vahtar roj. Merič v Ljubljani je za vedno zatisnila svoje oči. Pogreb bo v sredo, 7. julija, ob pol 5 popoldne iz hiše žalosti. Turnerjeva ulica 10, na pokopališče k Sv. Juriju na Stožicah.

Naj rajnim sveti večna luč! Vsem, ki žalujejo za njimi, naše iskreno sožalje!

Osebnosti

Na filozofski fakulteti ljubljanske univerze je bila diplomirana gđ. Saša Držajeva. Čestitamo! — Zlati maša. V Santa Croce pri Triesteju je te dni obhajal svojo zlati mašo dolgoletni tamkajšnji župnik magr. Andrej Furlan. Splošno spoštovanemu in priljubljenemu gospodu župniku iskreno čestitamo z željo, da bi ga Bog še dolgo vrsto let ohranil zdravega in čilega.

JANEZA JALENA

BOBRI

II. DEL Rod

so se dosti lepše branje kakor prvi del

Kupite to lepo knjigo pravočasno!

Tej knjigi bo sledil v prihodnjem letniku tretji del BOBROV pod naslovom »Vrh«. — Prav tako bo v prihodnjem letniku »Slovenčev knjižnice« izšla še ena Jalenova knjiga in sicer »LADJA« — tudi iz življenja koloniarjev na ljublj. barju

— Nove maše letošnjih novih mašnikov. V poročilu o posvečenju letošnjih novih mašnikov smo navedli tudi imena novih mašnikov, njihove pridigarje in kraje, kjer bodo peli nove maše. Pa je tiskarski škrat premenjal nekaj vrst v poročilu, tako da so navedbe za nekatere nove mašnike popolnoma netočne. Za te prinašamo potrebne navedbe na tem mestu: Slapnik Božidar (Radovljica), Ljubljana - Šiška 11. julija, pridiga g. p. Florijan Ramšak; Lokar France, Višnja gora, 11. julija, pridiga p. dr. Tomaž Kurent; Bragant Valentin (Skofja Loka), Ljubljana, uršulinska cerkev 11. julija, pridiga g. Janez Veider.

— Za prvi letnik uršulinskega učiteljskega v Ljubljani naj se vpošljejo prošnje do 1. avgusta.

— Oddajanje pridelka koruze, krompirja in zelenjave. Uradni list v Rimu je objavil ministrski dekret z dne 1. julija, ki vsebuje določbe glede oddajanja množin pridelka druge letine koruze, krompirja in zelenjave. Pridelovalci, ki pridelajo drugo letino navedenih pridelkov, imajo možnost, da zadržijo večje količine tega pridelka zase in za svoje družine. Oddati bodo morali samo 40% pridelane koruze, od krompirja bodo smeli obdržati 50 kg za osebo, dočim jim bo dovoljeno zadržati od zelenjave, namenjene za sušenje, po 4 kg za osebo. Presežek navedenih količin bo vskladati država.

— Tschamba Fil uporabljajte pred, med in po sončenju. Uspeh Vas bo prinesel. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Iz dela in življenja - od tu in tam

Iz Gorizije

— Novi prefekt prevzel posle. Novi prefekt eksc. dr. Fr. Bellini je v sredo, 16. junija dospel v naše mesto. Najvišji predstavniki prefekture, kvestre in stranke so se mu peljali naproti do Monfalcona in so se mu tu poklonili. Nekoliko predpodel je novi prefekt prišel v vladno palačo na Trgu zmag in takoj prevzel posle.

— Procesija sv. Rešnjega Telesa. Na praznik sv. Rešnjega Telesa je nadškof Margotti ob 10 dopoldne imel slovesno pontifikalno sv. mašo v stolnici. Ob pol 7 zvečer se je pomikala velika procesija z Najsvetejšim po glavnih mestnih ulicah. Zaključila se je s slovesnim blagoslovom v stolnici. Vodil jo je nadškof v spremstvu kaplitja, celokupne duhovščine in velike množice vernikov. Spreved je bil zelo pester in učinkovit, ker je bilo v njem mnogo mladine iz katoliških organizacij in zavodov.

— František Andrejšek. Dne 13. maja proti polnoči je mirno v Gospodu zaspal g. František Andrejšek, župnik v Sedula. Rajnik je bil po rodu Čeh; rodil se je 20. julija 1872. v vasi Polešovice, občina Važany. Bil je izmed onih Čehov, ki so proti koncu prejšnjega stoletja prišli študirat bogoslovje v naše centralno semenišče in so se potem posvetili dušnomu pastirstvu v naših deželah. S pokojnim Andrejšekom je sedaj legel v grob zadnji češki rojak, ki je pastiroval med nami. Po končanem bogoslovju je najprej kaplanoval tri leta v Prevacina, potem je šel za kurata v Bretto pod Mangartom, kjer je ostal do 1. 1911., ko je bil imenovan za župnika v Sedula, kjer je župnikoval 32 let, do svoje smrti. Kot vesten, delaven duhovnik se je povsod z veliko vnošo posvetil doberbiti. Da bi dvignil in poglobil duhovno življenje svojih faranov, se ni plašil truda, ki ga nalagajo razne cerkvene organizacije in bratovščine. V svoji župniji jih je ustanovil več, jih postrvalno vodil in bodril ter ogreval z njimi svoje vernike. Naj mu bo Vsemogočni bogat plačnik za neumorno delo, ki ga je vse življenje razvijal za blagor duš, ki so bile izročene njegovemu varstvu in skrbil. Po postavi visok in močan se je zdel pravi orjak, poln neugnanega zdravja. Tako je bil prepričan o svoji življenjski sili, da si ni hotel privoščiti miru, ko je pred nekaj leti pričel hirati, naravnost razhulil se je, ako mu je kdo namignil, da je obsežna fara zanj pretežka. Premagati je hotel bolezen in zvesto vršiti vse dolžnosti. Pa ni šlo, podlegel je. V četrtek, 16. maja smo ga v slovesnem pogrebu spremili na zadnji poti. Poleg ogromne množice ljudstva so se pogrebu udeležili vsi soprobitje iz dekanata in nekateri tudi iz sosednjega. Naj v miru počiva v zemlji, ki mu je bila postala druga domacija in ki jo je toplotno ljubil, mi pa ga bomo ohranili v lepem, častnem spominu! Ave, anima pia!

— Milad jezuit — novomašnik. G. Ivan Rustja, S. I., bo 15. julija posvečen v mašnika v Turinu, kjer je do zdaj študiral. 25. julija bo pel svojo prvo sv. daritev v rodni vasi Scrilla di S. Croce. Tiha vasica bo v teku enega leta obhajala že drugo novo mašo.

Z Gorenjskega

Dekleta iz Trčiča na prvem mestu. Že pred kratkim se je pri pevskem tekmovanju v Beljaku izmed vseh gorenjskih pevskih zborov najbolje odrezal trčičski dekleški pevski zbor. Ob priliki obiska državne referentije dr. Jutte Rüdiger so pa spet tekmovali trije najboljši gorenjski pevski zbori. Pri tem tekmovanju je bil kot najboljši gorenjski pevski zbor odlikovan dekleški pevski zbor iz Trčiča.

— Zahvala. Družina umrlega Ivana Zupaniča, šol. upr. v pok., se iskreno zahvaljuje vsem za izraženo sožalje, darovano cvetje in za tako častno spremstvo na zadnji poti nepozabnega pokojnika.

— Po dnevi vročina nočna ploha. V ponedeljek je bil poletno vroč dan. Vročina je zlasti popoldne pritiskala in nastala je silna soparica. Bilo je tako vroče kot v nedeljo. Za kopalce in kosce ugoden dan. Ljudje so hiteli po travnikih pospravljati lepo posušeno seno. Dnevni maksimum je bil v ponedeljek v mestu na univerzi +28,4°, v Trnovem pa samo +27,9° C. Proti večeru ob hudi sopari se je začelo oblačiti. Okoli 21 pa se je nad mestom in okolico razbesnela huda nevihta med silnim grmenjem in treskanjem. Močan naliv je trajal tja do 22.40. V tem času je dežomer na univerzi nameril 5,4 mm, vremenska opazovalnica v Trnovem pa 5,8 mm dežja. V torek zjutraj je bilo soparno in delno oblačno. Jutranji minimum v mestu +15,2° C, v Trnovem +14,5° C. Barometer je v torek zjutraj padel na 760,5 mm. V juliju so bili že 4 deževni dnevi, ko je padlo skupaj 38,9 mm dežja.

— Divjanje strele. V okolici Barija je te dni divjala huda nevihta. Kmet Vincenzo Boracchia, ki se je zatekel v hišo nekega kolona, kamor je tresčilo, je postal žrtev strele. Strela je zažgala hišo in senik. V nekem drugem kraju je strela oplazila učitelja Firrava, ki je dobil hude opekline na rokah in nogah. Žrtev strele je postala tudi 12-letna Inchinoli, ki je bila poškodovana na desni nogi.

— Vihar v Benetkah. Tudi v Benetkah so imeli te dni hud vihar. V kanalu Giudecca se je poplila ribiška ladja, natovorjena s peskom. Ladjo so zajeli visoki valovi ter jo poplavalili. Kmalu nato se je ladja potopila. Pri tem je nekaj mornarjev padlo v morje in jim je grozila nevarnost, da utonejo, vendar se je vsem posrečilo, da so se rešili, tako da ni bilo pri tej nesreči nobene človeške žrtve.

S Spodnjega Štajerskega

Gibanje prebivalstva. Statistični urad v Slovenjem Gradu je v prvi polovici letošnjega leta zaznamoval 99 rojstev, od tega 50 dečkov in 49 deklic, 23 porok in 57 smrtnih slučajev. Umrlo je 15 moških in 24 žensk.

V Mariboru sta umrli 79-letna zasebnica Ivana Majer in 62-letna zasebnica Marija Marko. Velik koncert v Laškem. Pretekli petek je v Laškem priredila velik koncert letalska godba. Dvorana je bila do zadnjega kotička polna. Nastopili so s petjem tudi razni operni pevci.

Iz Hrvaške

— Odredbe za pravilno izvrševanje mlečve. Hrvaško ministrstvo za narodno gospodarstvo je izdalo nove predpise o pravilnem izvrševanju mlečve na vsem hrvaškem državnem področju. V smislu novih tozadevnih določil so v NDH uradno zapečatili vse privatne in javne mlatilnice, katere bodo odpečatili spet uradni organi, ki bodo nadzorovali mlečvo v vseh krajih in občinah. Za pravilno izvrševanje mlečve postavljeni nadzorniki bodo povsod na licu mesta ugotovili pridelek žitaric. Odvisne količine bodo morali poljedelci izročiti takoj po izvršeni mlečvi.

— Pozdrav in blagoslov sv. Očeta hrvaškemu narodu. Po svoji vrnitvi iz Rima je zagrebški nadškof dr. Stepinac poslal hrvaški duhovščini poslanico, s katero jo naproša, da objavi s priznjo vsem vernikom, da pošilja sv. Očca preko njega hrvaškemu narodu in vsem vernikom svoj topli pozdrav in očetovski blagoslov.

— Bolgarsko odlikovanje hrvaških ministrov. Ob priliki podpisa sporazuma o podeljevanju pravne pomoči med NDH in Bolgarijo, je bolgarski pravosodni minister dr. Parlov izročil hrvaškemu pravosodnemu ministru dr. Dumandžiću odlikovanje sv. Aleksandra Nevskega I. stopnje, državemu tajniku v hrvaškem vojnem ministrstvu generalu Begiću pa veliki križ za vojaške zasluge, s katerima ju je odlikoval bolgarski car Boris. Bolgarskega pravosodnega ministra je sprejel tudi Poglavinik in mu podelil najvišje hrvaško odlikovanje ter izmenjal z njim tople pozdrave in želje za poglobitev vsehstranskih odnosov med obema državama.

— Proslava Petrovega v Zagrebu. Na pobudo zagrebškega nadškofa so slovesno proslavili praznik sv. Petra in Pavla po vseh hrvaških župnijskih cerkvah. Povsod so bile slovesne svete maše, združene z molitvami za srečno bodočnost hrvaškega naroda. V Zagrebu je imel pri cerkvi sv. Petra na prostem slovesno pontifikalno sv. mašo sam zagrebški nadškof dr. Stepinac, pridiga pa msgr. dr. Stjepan Bakšić, ki je poudarjal, da se nikomur dosedaj še ni posrečilo zrušiti Kristusovega kraljestva, Kristusove cerkve in Petrove skale, na kateri je Kristus ucvrtil temelje sv. Cerkve. Govornik je nadalje naglašal, da je papeštvo neumrljivo ter daje neumrljivost tudi vsem tistim narodom, kateri se nanj naslanjajo.

— Zlati maša. V frančiškanski cerkvi v Požegi bo dne 25. t. m. praznoval zlati mašo bivši beograjski nadškof o. Ivan Rafael Rodić.

— Dobra žitna in sadna letina v Hercegovini. Hrvaško časopisje objavlja poročila iz Mostarja, da je letošnji pridelek žita v hercegovinskih krajih izredno dober. Dobro je obrodilo tudi sadje in tudi povrtine je povsod zadosti.

Un forte dramma che vi commuoverà
Pretrattiva drama

La voce del sangue
Glas krvi

Premiato alla XI Mostra Cinematografica di Venezia. — Film nagraden na XI. beneški filmski razstavi.

Con — Igrajo:
ROBI RAPP — LEOPOLD BIBERTI
PETRA MARIN

Regia di EDMUND HEMBERGER
Režija:

Produzione - Produkcija: GOTTHARD FILM
Esclusività - Izposojanje: LUX - FILM

Proseguono con successo le
repliche del film al cinema
Nadaljujejo se z uspehom
reprize filma v kinu

»UNION«

Iz Srbije

— Nova ureditve žitnega gospodarstva v Srbiji. Z najnovejšo odredbo srbske vlade je edino tamšnja žitna centrala pooblašena zbirati, razdeljevati in predelovati žito, razne vrste stročnic in vsa žitinska krmila. Omenjena centrala bo prevzemala od poljedelcev pšenico, koruzo, ječmen, oves, razne stročnice in vse vrste žitinskih krmil ter jih bo dalje razdeljevala med potrošnike. Njej bodo morali oddajati vsi poljedelci vse odvisne količine navedenih hranil in krmil. Zase bodo smeli pridržati samo toliko, kolikor rabijo za lastno prehrano ter za seme. Oddaja bo obvezna takoj po mlečvi ter bo količina, ki jih bo moral izročiti centrali posameznik, določila žitna centrala v sporazumu z ministrom za kmetijstvo in prehrano. Ista centrala bo prav tako še naknadno določila dnevne količine enotne moke, t. j. mešanice pšenične in koruzne moke, ki jih bo prehranjevalni urad razdeljeval med prebivalstvo. Uporaba žitne za prehrano živine je najstrožje prepovedana. Odredbe o novi ureditvi žitnega gospodarstva v Srbiji veljajo tudi v Banatu.

— Kipar Dolinar razstavlja. Ves mesec junij je bila v Beograjskem salonu v Dečanski ulici v Beogradu razstava najnovejših del znanega slovenskega umetnika Dolinarja. Večina del je oblikovanih v žgani glini ter jih je umetnik dovršil v zadnjih dveh letih. Tokrat razstavlja Dolinar okoli 80 del, od sedaj še neobjavljenih in nerazstavljenih. Beograjska kritika je razstavljenе umetnine toplo ocenila ter gleda v Dolinarju umetnika, ki se odlikuje po fini tehnični obdelavi, po oblikah, ki so lastne le visoko kulturnemu kiparju, po finesi in lahkotni, po kateri njegova dela spadajo v vrsto ustvarjanja prvega reda. Beograjski salon je v ta namen Dolinarju odstopil celo eno od svojih zasebnih sob. Razstava je bila res okusno urejena in zelo dobro obiskana.

— Smrt naše rojakinje. Družino Ivana Rebola, ščetkarja in posestnika iz Komende, je zadel hud udarec. Na Vnebohod je umrla od možganske kapi zadeta njegova žena Ivanka, stara komaj 32 let. Na pokopališču jo je spremlilo lepo število naših rojakov. Zaljubljenemu možu in obema otrokoma naj bo Bog dober tolažnik. Vsem preostalim tudi naše iskreno sožalje!

Naročajte in čitajte »SLOVENCA«

Drobna ljubljanska kronika

— Pedernemu društvu za gluho mlado. Je poklonil g. Vilko Lampe, trgovec z manufakture v Ljubljani, znesek 1000 kot dar za gluho mlado in prikl. zlate poroke svojih staršev. Društvo izraza g. Lampetu svojo najprijetnejšo zahvalo.

— Na uršulinski vadnici in v otroškem vrten. bo vpisovanje 16. in 17. julija. V otroški vrten se sprejemajo samo petletne deklice in dečki.

— Naprosajo se vsi kopalci ob Grubarjevem kanalu na Kodeljevem, ki so videli v nedeljo, 4. julija, ko sta dva moška odpeljala popoldne 12-letnega fantka, da se javijo na očetov naslov: Strniša Anton, Ljubljana, Slapničarjeva ul. 3, Moste.

— Sodne počitnice. V kratkem se na sodišču prične sodne počitnice, ki bodo formalno trajale dober mesec do sredi avgusta. Mnogi sodniki so že na dopustu. Med počitnicami se rešujejo samo najne civilne zadeve, kazenske razprave so bolj redke.

— Sprememba opernega repertoarja. Zaradi obolnosti gospe Poličeve je moral vodstvo Opere spreminiti repertoar za sredo, 7. t. m. Namesto operete »Tiba vada«, ki je bila na sporedu za red Sreda, bo uprizorjena opereta »Dežela smehljaja« izven abonmama, po zelo znižanih cenah od 20 lir navzdol.

— Učite se strojeplasti! Novi strojeplasti dnevni in večerni tečaj — eno, dvo, in trimesečni se prične v ponedeljek, 12. julija. Desetiprstačna uena metoda. Specialna strojeplasti sola; Največja moderna stroje-

plastična, raznovrstni stroji. — Ponek je dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. — Posebni tečaj tudi za steno-grafijo. — Učnina zmerna. — Informacije in prijave: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod, Domobranska 15.

— Stanovanjske odpovedi. Pri očajnem sodišču je bilo v prvi polovici tega leta podanih 114 stanovanjskih odpovedi, ko jih je bilo lani 441. Torej nekoliko manj. Odpovedana so bila v večini stanovanja najemnikom, ki so bili za več mesecev dolžni najemninu, mnogo odpovedi je bilo tudi iz razloga, ker so gospodarji stanovanja rabili za svoje poročene hčere ali poročene sinove. Več stanovanj je bilo tudi odpovedanih, ker so najemniki kršili bišni red, delali nemir in preprij v hiši in tudi niso morali vzdrževati stvari. Najemniki so v mnogih primerih podali na sodišču svoje ugovore proti odpovedim.

— Stenografski tečaj za začetnike in posebn za napredne se prične v ponedeljek, 12. julija. Korrespondenčno in debato pismo. Brzopisne vaje po diktatu. — Učnina je zmerna. — Posebni tečaj tudi za strojeplasti. Največja moderna strojeplasti. Ponek je dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Informacije dnje in sprejema se ta tečaj: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod, Domobranska 15.

— Obsojen zaradi tatvine harmonike. Zagrebčan Mirko, samski delavec, je 2. maja letos v travmaju zapazil lep kovček, v katerem je bila harmonika. Prilika ga je zadržala, da je pograbil kovček in s travmaja izginil. Toda lastnik harmonike Ludvik Zupanič ga je pravočasno opazil. Ko

je bil že na begu, so ga prijel. Mirko je bil lani obsojen na 3 mesece strogega zapora zaradi neke tatvine, toda bil je izpustjen za 3 let odpust, ker je bil deležen amnestije od 17. oktobra 1942. Zaradi prestopka tatvine harmonike je bil zdaj Mirko obsojen na 1 mesec strogega zapora. Odsedeti pa bo moral še prvo kazen 2 mesecev.

Gledališče

Opera:
Sreda, 7. julija ob 19: »Dežela smehljaja«.
Opereta, Liven. Zelo znižane cene od 30 lir navzdol.
Četrtek, 8. julija ob 19: »Prodana nevesta«.
Red Četrtek.
Petek, 9. julija: Zaprto.

Drama:
Sreda, 7. julija ob 19:30: »Jeseni. Red A.
Zadnja uprizoritev.
Četrtek, 8. julija: Zaprto (generalka).

Gherardo Gherardi: »Jeseni«. Komedia v treh dejanjih. V tej sodobni salonski igri gre za mladostno spominje slavnega zdravnika in za njegovo jesensko ljubezen. Osebe: dr. Giosio — V. Skrbinec, Pasti — P. Kovčič, Teresa — Nabokova, Putjatova — Gluditta-Sanclova, Stefano — Nakrst, Carlo — Brezgar, Mario — Rastresen, Giulia — Gabrijelčeva, Attilio — Verdonik, Maria — Simelčeva. Režiser: prof. O. Sest.

A. Strindberg: »Nevesta s krono«. Vsebinsko igra ima svoje temelje v boju človeka z dobrim in zlom. Dejanje se razvija iz sovrastva dveh dalarških kmečkih hiš, katerih potomca se ljubita. Posledice njun skrivne ljubazni osramotijo po spletnem gledanju na moralno eno izmed obeh hiš in da bi zakrila to sramoto, izvrši dekle zlo-

čin, zgolj, da bi mogla nositi na svoj poročni dan krono. Njen duševni konflikt in njeno očiščenje tvori miselno jedro igre.

Naznanila

RADIO. Sreda, 7. julija. 7.30 Ljubka glasba — 8 Napoved časa. Poročila v italijanskem — 12.20 Plošce — 12.30 Poročila v slovenskem — 12.45 Ljubka glasba — 13 Napoved časa. Poročila v italijanskem — 13.10 Poročila v slovenskem — 13.15 Orkester vodi dirigent Petralia — 13.25 Poročila v italijanskem — 13.30 Koncert maloga orkestra, vodi dirigent Lesjak — 13.35 Poročila v italijanskem — 13.45 Napoved časa. Poročila v italijanskem — 13.55 Koncert violonistke Francke Holce-Ornikove — pri klavirju Maria Bizjak-Vajalja — 14.05 Koncert pianistke Lilije Carjarin in sopranistke Giovanne Louisa — 14.15 »Govorimo italijansko« — poročila prof. dr. Stanko Leben — 14.30 Poročila v slovenskem — 14.45 Politični komentar v slovenskem — 14.55 Napoved časa — 15.05 Poročila v italijanskem — 15.15 Poročila v italijanskem — 15.25 Poročila v italijanskem — 15.35 Koncert Adamičevega orkestra — 15.45 Koncert violonistke Francke Holce-Ornikove — 15.55 Koncert pianistke Lilije Carjarin in sopranistke Giovanne Louisa — 16.05 »Govorimo italijansko« — poročila prof. dr. Stanko Leben — 16.15 Poročila v slovenskem — 16.25 Poročila v italijanskem — 16.35 Poročila v italijanskem — 16.45 Poročila v italijanskem — 16.55 Poročila v italijanskem — 17.05 Poročila v italijanskem — 17.15 Poročila v italijanskem — 17.25 Poročila v italijanskem — 17.35 Poročila v italijanskem — 17.45 Poročila v italijanskem — 17.55 Poročila v italijanskem — 18.05 Poročila v italijanskem — 18.15 Poročila v italijanskem — 18.25 Poročila v italijanskem — 18.35 Poročila v italijanskem — 18.45 Poročila v italijanskem — 18.55 Poročila v italijanskem — 19.05 Poročila v italijanskem — 19.15 Poročila v italijanskem — 19.25 Poročila v italijanskem — 19.35 Poročila v italijanskem — 19.45 Poročila v italijanskem — 19.55 Poročila v italijanskem — 20.05 Poročila v italijanskem — 20.15 Poročila v italijanskem — 20.25 Poročila v italijanskem — 20.35 Poročila v italijanskem — 20.45 Poročila v italijanskem — 20.55 Poročila v italijanskem — 21.05 Poročila v italijanskem — 21.15 Poročila v italijanskem — 21.25 Poročila v italijanskem — 21.35 Poročila v italijanskem — 21.45 Poročila v italijanskem — 21.55 Poročila v italijanskem — 22.05 Poročila v italijanskem — 22.15 Poročila v italijanskem — 22.25 Poročila v italijanskem — 22.35 Poročila v italijanskem — 22.45 Poročila v italijanskem — 22.55 Poročila v italijanskem — 23.05 Poročila v italijanskem — 23.15 Poročila v italijanskem — 23.25 Poročila v italijanskem — 23.35 Poročila v italijanskem — 23.45 Poročila v italijanskem — 23.55 Poročila v italijanskem — 24.05 Poročila v italijanskem — 24.15 Poročila v italijanskem — 24.25 Poročila v italijanskem — 24.35 Poročila v italijanskem — 24.45 Poročila v italijanskem — 24.55 Poročila v italijanskem — 25.05 Poročila v italijanskem — 25.15 Poročila v italijanskem — 25.25 Poročila v italijanskem — 25.35 Poročila v italijanskem — 25.45 Poročila v italijanskem — 25.55 Poročila v italijanskem — 26.05 Poročila v italijanskem — 26.15 Poročila v italijanskem — 26.25 Poročila v italijanskem — 26.35 Poročila v italijanskem — 26.45 Poročila v italijanskem — 26.55 Poročila v italijanskem — 27.05 Poročila v italijanskem — 27.15 Poročila v italijanskem — 27.25 Poročila v italijanskem — 27.35 Poročila v italijanskem — 27.45 Poročila v italijanskem — 27.55 Poročila v italijanskem — 28.05 Poročila v italijanskem — 28.15 Poročila v italijanskem — 28.25 Poročila v italijanskem — 28.35 Poročila v italijanskem — 28.45 Poročila v italijanskem — 28.55 Poročila v italijanskem — 29.05 Poročila v italijanskem — 29.15 Poročila v italijanskem — 29.25 Poročila v italijanskem — 29.35 Poročila v italijanskem — 29.45 Poročila v italijanskem — 29.55 Poročila v italijanskem — 30.05 Poročila v italijanskem — 30.15 Poročila v italijanskem — 30.25 Poročila v italijanskem — 30.35 Poročila v italijanskem — 30.45 Poročila v italijanskem — 30.55 Poročila v italijanskem — 31.05 Poročila v italijanskem — 31.15 Poročila v italijanskem — 31.25 Poročila v italijanskem — 31.35 Poročila v italijanskem — 31.45 Poročila v italijanskem — 31.55 Poročila v italijanskem — 32.05 Poročila v italijanskem — 32.15 Poročila v italijanskem — 32.25 Poročila v italijanskem — 32.35 Poročila v italijanskem — 32.45 Poročila v italijanskem — 32.55 Poročila v italijanskem — 33.05 Poročila v italijanskem — 33.15 Poročila v italijanskem — 33.25 Poročila v italijanskem — 33.35 Poročila v italijanskem — 33.45 Poročila v italijanskem — 33.55 Poročila v italijanskem — 34.05 Poročila v italijanskem — 34.15 Poročila v italijanskem — 34.

Dolina molka

J. Oliver Curwood 25

»Da, o njem sem slišal govoriti v Porcupini. Pripovedovali so mi, da je bil to mlad človek, ki je pred dvajsetimi leti prišel iz San Franciscia. Mislil, da je bil bančni uradnik, ki je skupaj z ženo prišel iskati zlata. Oba mlada človeka sta obževala drug drugega in pravili so mi, da se žena ni obojevala iti v nevarno in pustolovsko življenje, samo da ne bi pustila moža samega. Seveda ni nihče predvideval kakšna usoda jima grozi. Nato je nastopila tista strašna zima v Lost Cityju. Vi, Fingers, veste še bolje kakor jaz, kako strogi zakoni so tedaj veljali. Hrane je manjkalo, sneg je padel prej kot običajno in toploer ni tri mesece zaznamoval manjšega mraza kot petdeset stopinj pod ničlo. Lost City je postal pravi pekel. Lakota, lakota in smrt. Laže bi bilo ubiti človeka in se kako izogniti pravici kot pa ukrasti skorjo kruha ali pest fižola! Tata so pripeljali v divjino in ga pustili samega. To je pomenilo smrt, smrt od lakote in od snega; takšna smrt je mnogo strašnejša od smrti z obešanjem ali z ustrelitvijo. Tako strašna kazen je veljala za tatvino. Tatman ni bil ni-

koli tat, toda obojeval je svojo ženo. Ko je videl kako počasi hira od lakote, je v strahu, da bi vsak trenutek utegnila postati žrtev skorbute, nekaj ukradel. Neko noč se je splazil v tujo kočico ter ukradel dva litra fižola in malo krompirja; oboje je bilo tisočkrat dragocenejše kot njuna teža v zlatu. Zasačili so ga. Po njegovi kazni bi žena ostala sama, toda to se ni upoštevalo; to so bili časi, ko žena ni mogla rešiti meža, najsi je bila še tako lepa. Tašmana so spremili do začetka divje semote; dali so mu vse njegove stvari in puško, toda nič živeža. Z njim je šla tudi njegova žena, v škornjih in s kapuco, odločena, da ga ne bo zapustila in pripravljena z njim tudi umreti. Radi nje je Tasman do zadnjega trenutka lagal in zatiral svojo nedolžnost. Nič mu ni pomagalo, kajti v njegovi koči so našli fižol in krompir in to je bil zadosten dokaz. Ko sta se bližala kraju, kjer so ju čakali napori in smrt, se je pripetilo nekaj neverjetnega...

Kent je vstal, stopil k oknu in gledal ven. Nato je nadaljeval:

»Fingers, od časa do časa je mogoče najti na svetu kakega izjemnega človeka. Takšen izjemen človek je bil tudi v tisti sestrskani množici, ki je spremljala oboje zakonca. V zadnjem trenutku je stopil korak naprej in glasno izjavil, da je Tasman nedolžen, pravi krivec pa da je on sam... Ne da bi pokazal kolikšni strahu, je podal obširno priznanje. On je ukradel krompir in fižol in oboje

skril v Tasmanovo kočico, ko sta zakonca spala. Zakaj? Zato, ker je hotel rešiti mlado ženo pred lakoto. Da, Fingers, lagal je, ker je ljubil žensko, ki je pripadala drugemu človeku; lagal je, ker je bilo njegovo srce čisto in neomadeževano kakor najboljše srce. Lagal je, toda v tej laži je tičalo junštvo in pogum. On je bil tisti, ki se je moral podati v samoto, toda podpirala ga je ljubezen, ki je bila večja kot strah pred smrtjo. V tabo-rišču niso o njem nikdar več ničesar izvedeli. Tasman in njegova žena sta se vrnila v svojo kočico in sta živela, Fingers... — Kent se je nenadoma obrnil od okna. — »Fingers...»

Fingers je mirno sedel in z obrazom sfinge nepremično gledal v Kenta.

»Fingers, ta človek ste bili vi — je nadaljeval Kent in mu prišel bliže. — »Lagali ste, ker ste ljubili žensko in radi nje ste šli smrti nasproti. Ljudje v Lost Cityju tega niso vedeli, tudi Tasman ni vedel, tega ni vedela celo niti sama ženska, ki ste jo obojevali; niti malo ni na to pomislila. Toda to, kar vam pravim, je resnica, in vi se tega zavedate globoko v svojem srcu. Mogli ste uiti smrti in ste ostali živi. Vsa ta leta, ki ste jih nepremično presedeli pod vašim stebriščem, niste delali drugega kot mislili na tisto žensko, za katero ste bili pred mnogimi leti pripravljeni žrtvovati življenje. Ali je tako, Fingers? Če je tako, ali mi hočete stisniti roko?«

Fingers se je počasi dvignil. Oči, ki so bile

navadno tako brezizrazne, so se sedaj bliskale. Iztegnil je roko in stisnil Kentovo ponudeno desnico ter ves čas nepremično zrl v mladeniča, kakor da bi se pred njim pojavilo nekaj, kar je že davno bilo v kraljestvu smrti.

»Kent, hvala vam za misljenje, ki ga imate o tistem človeku — je rekel. — »V nekem oziru se tega ne sramujem. Toda človek, ki si je mogel rešiti življenje tisti dan, ko je stopil na Tasmanovo mesto, je bil samo videz človeka. Nekaj se je zgodilo, sam ne vem kaj... toda, vidite, kaj sem zdaj. Nisem šel več iskati zlata. Propadel sem... postal sem to, kar sem sedaj...»

»Danes ste prav takšni, kakršni ste bili tisti dan, ko ste šli smrti nasproti, da bi rešili Mary Tasman — je vzklil Kent. — »Isto srce in isti duh sta v vas. Ali se ne bi iznova borili zanjo, še danes?«

»Ah, moj Bog! Seveda bi se boril, Kent!«

»Vidite, to je razlog, radi katerega vas potrebujem; samo vas, izmed vseh drugih ljudi. Samo vam morem pripovedovati svojo zgodbo, ker jo boste samo vi razumeli. Ali me hočete poslušati? Ali mi hočete odpustiti, da sem v vas vzbudil spomin, spomin, ki vam mora biti drag, a ki je gotovo tudi žalosten? Tako sem ravnal zato, da boste mogli laže razumeti to, kar vam mislim pripovedovati. Ne mislite, da je to kak izgovor z moje strani; je nekaj večjega, Fingers, je... je navdih. Poslušajte me, nato mi pa povejte!«

KINO SLOGA 22-36

Pe svetovno znanem romanu A. I. Cronina

»...in zvezde gledajo«

Film rudarjev in velemeda.

V glavni vlogi: MICHAEL REDGRAVE.

Predstave ob 14, 16, 18 in 20.

KINO MATICA 22-43

Film o življenju in tragičnem koncu slovite

pevke preteklega stoletja

»Maria Malibran«

Maria Cebotari poje arije iz oper Ros-sinija in Bellinija. Sijajni igralci: Rossano

Brazzi, Renato Cialente, Tina Lattanzi

PREDSTAVE ob 16.00, 18.30 in ob 20.30!

KINO UNION 22-21

Pretrčljiva usoda mladega kmečkega dekleta

— švicarski film nagrajen na XI. beneški

filmski razstavi

»Glas krvi«

V glavni vlogi: Robi Rapp, Petra Marin.

PREDSTAVE ob 16.30, 18.30 in ob 20.30!

Pošiljke iz Italije

v Ljubljansko pokrajino
Vam najhitreje in najceneje
dostavi mednarodna
transportna tvrdka

MARCHESI LOMBARDA S.A.
MILANO - VIA ARNALDO DA BRESCIA 8

Enkrat tedensko zbirni vagon
Milano — Ljubljana

Strokovna carinska služba
na vseh obmejnih postajah
— tudi v inozemstvu

Zastopstvo v Ljubljani:
RAJKO TURK, Vilharjeva cesta 33

Malioglas

V malih oglaših velja pri tiskanju službe vsaka beseda
L. 0.30, pri žensitovanijskih oglaših je beseda po L. 1.
pri vseh ostalih malih oglaših pa je beseda po L. 0.60.
Davek se računa posebej. — Male oglašje je treba
plačati takoj pri naročilu.

Službe

Dobe:

Fanta

isšem za domača dela. —

Lavtar, Poljanska c. 21.

Postrežnico

sprejemam takoj za štiri-

krat tedensko. Naslov v

upravi »Slov.« pod 4621.

Službe

Isstejo:

Osmošolec

isše kakršno koli zaposli-

tev med počitnicami. Na-

slov v upravi »Slovenca«

pod št. 4624. (a)

Kupimo

Stare kovance

srebrne, različne drago-
cenosti, umetnine, namiz-
no orodje, starinske vred-
nosti kupimo. Rudolf Zo-
re, Ljubljana, Gledališka
ulica 12. (d)

Zapravljivček

tudi v slabem stanju kri-
pe, kupim. Možina Ciril,
Poljanska cesta št. 33
Ljubljana. (k)

Gumi-škornje

kupim ali zamenjam. Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 4611. (b)

Prodamo

»Floridac«

krema Vam obvaruje pri
sončenju peg in opeklin,
pri tem pa dosežete kras-
no polt. Dobi se povsod.

Pege in lišaj

vam zanesljivo odstrani
»ALBA«, krema. Drogerija
KANC, Židovska ul. 1.

Mrčes

(uš, stenice, bolhe itd.)
zanesljivo uničite s Toxin
praškom. Drogerija Kanc,
Židovska ulica 1.

Obvestilo!

Oranžada Pelicrino in
mineralna voda zopet do-
spela. Kolodvorska ul. 8.

Prodajam preproge

volnene, ročno delo (gar-
nitura za spalnico), glo-
bok otroški vozček, novo
lepo šperano otroško po-
steljico. Kos, Salendrova
ulica 6-II, balkon. (l)

Pohištvo

Pohištvo

elegantno jesenovo spal-
nico, valovito, v najso-
lidnejši izdelavi, prodaja
krže, mizarstvo, Vrhnikar.
— Ogleda se v skladišču:
Ljubljana, Bleiweisova 47
(poleg kavarne Majcen).

Posestva

Prodajam:

Parcela: v vzhodnem
delu po 55 do 73 litr; pri
Sv. Jakobu po 450 litr; za
Bežigradom po 180 litr in
200 litr; v Rožni dolini
po 180 in 250 litr; pri Sv.
Petru po 500 litr. Reali-
teta pisarna Zajec Andrej,
Tavčarjeva ul. 10
(telefon 34-86 za deluje).

Kupim:

Hišo do 5 nadstropij in
večje gozdno posestvo,
event. kako večje zemlji-
šče. Višina kupnine ne
laga višje. Ponudbe: Re-
alitetna pisarna Zajec Andrej,
Tavčarjeva ul. 10
(telefon 34-86 za deluje).

Kolesa

Kolesa

kupuje in prodaja tvrdka
»Promet«, nasproti kri-
žanske cerkve.

Berite

Slovenca
in oglašujte v njem!

Sestrlici dvojčici

Ko je prišla do kočice, je pogledala skozi
lino v sobo, kjer je zagledala staro žensko

in je zavpila: »Hej, starka, krevlja grda, daj
mi jesti, daj pečenega petelina, in pokaži
mi pot domov na grad!«

»Le pridi, lepota moja, že dolgo te ni-
sem videla,« jo je vabila baba Žaba!

Dobro in poceni želi biti vsak postrežen!
Vse to Vam nudijo radovoljno naši inserenti!

DALJE OD DOMAČE ZEMLJE JE UMRLA MOJA DOBRA, GLOBOKO

LJUBLJENA ŽENA, PREBLAGA ZLATA MANICA, HČERKA IN SESTRA

MARA HRIBERNIK roj. LOŽAR

ŽENA INŽENIRJA

ZACASNO POČIVA NA POKOPALIŠČU V CASTEL S. GIORGIO DI SPA-
LATO. — POGREB V LJUBLJANI, KJER JO BOMO POLOŽILI V ROD-
BINSKO GROBNICO, BO OBJAVLJEN.

CASTEL S. GIORGIO DI SPALATO - LJUBLJANA, DNE 2. JULIJA 1943.

NEUTOLAZLJIVO ŽALUJOCI MOŽ ING. ENGELBERT HRIBERNIK

S HČERKICO MAJDO IN DRUŽINI LOŽAR - KAVČIČ.

Umrla mi je danes po težki in dolgotrajni bolezni, previdena s svetimi
zakramenti, moja ljubljena soproga

Marija Vahtar roj. Merič

Pogreb predrage pokojnice bo v sredo, 7. julija 1943, ob 18.30 popoldne
iz hiše žalosti, Turnerjeva ulica 10, na pokopališče k Sv. Juriju.

Ljubljana - Stožice, dne 6. julija 1943.

Vahtar Miha, viš. veter. svetnik, soprog, in ostalo sorodstvo.

Domačija v cvetju

Tomaž Poklukar

23

Na meglenem obzorju se je poka-
zalo morje hiš. Nad rdečkastimi in
sivimi strehami sta se vzpenjala dva
gotska zvonika. Približevali so se Za-
grebu. Zdal je Majda razumela, da ne
gre samo za izlet, temveč za vožnjo
proti domu.

Kdo bi se vozil v tej vročini z vlla-
kom! Vožnja bi bila dolga in bi tra-
jala vso noč. Tudi ni decela gotovo,
či bi dobila na vlaku prostor za udob-
no sedenje...

Tako je zagovarjal Matevž svoj ne-
pričakovani podvig. V pičlih dveh urah
eta doživela tisto, kar je dano samo
pticam na nebu, obenem pa sta opravi-
vila dolgo pot.

Letalo se je spustilo popolnoma
nizko. Zdelo se je, da bo zadelo zdaj
ob streho, zdaj ob vrh visokega dreve-
sa. Potem se je nagnilo in zavilo proti
travniku; kmalu se je dotaknilo tal.

Nekajkrat je še poskočilo, nazadnje pa
je zdrvelo po ravnici in se zaustavilo.

Majdino srce je bilo olajšano, telo
pa omotično, kakor da bi bila preho-
dila dolgo in nevarno, vendar zelo le-
po pot. Domotožje po materi, ki se je
je polastilo v trenutkih strahu, pa je
ni zapustilo.

Lepo je prosila svojega moža naj
bi ji zdaj ustregel:
»Tako rada bi obiskala starše v
Ljubljani! Samo za dan ali dva mi
privoščite še to veselje! Boš videl, kako
prijetno bodo presenečeni, ko naju
bodo zagledali!«

Govorila mu je tudi o želji, da bi
šla še enkrat skupaj na sprehod proti
Rožniku. Tja so jo vabili spomini na
skrivenostne ure njune ljubezni. Na
teh poteh ga je imela vedno v mislih,
tudi takrat, ko je hodila sama.

Si je želela nazaj? Nazaj v čase
pričakovanja in v okolje svojih de-
kliskih let?

Ni bilo samo to. Tako iskreno je
ljubila kraje, kjer sta slikala podoba

o njuni bodočnosti! V tej podobi je
bilo samo majhno, lepo stanovanje v
predmestju, dvoje sob z belo kuhinjo
in z vrtičem polnim cvetja.

Tudi privid v spomine je bil v sili,
ki jo je vlekla nazaj.

Matevž jo je razumel, čeprav mu
ni izrecno razodela svojih misli. Zanj
je bilo spoznanje bridko; pomenilo je
prvo, rahlo bolečino, odkar hodita v
dvoje. Ničesar ni rekla o tem, da jo
zanima, kaj delajo ljudje pri Andra-
zevih in kako so uredili njuno novo
domovanje.

On pa se je marsikdaj spomnil do-
mačije, čeprav je sklenil, da bo za ta
čas odložil skrb.

Pri hoji v dvoje velja tovarištvo.
To je bil nauk, ki ga dale Matevžu
planine; nauk, ki ga je decela nevede
prenesel tudi na zakonsko zvezo. Mož
kaže pot, žena pa hodi ob njegovih de-
snici. Kdaj pa kdaj se mož zaustavi in
vpraša tovariša, če ne hodi prehitro
ali če ni pot preveč strma...

Zakaj ji ne bi ustregel, če si tako
zelo želi videti svoje in obiskati tudi
ona izhujena pota njune mlade lju-
bezni?

»Velja, Majda, toda samo pod enim
pogojem!«

»Je sprejemljiv?«

»Pod pogojem, da ne boš jokala,
ko se boš poslovila, in ko bova odpo-
tovala k Sv. Lovrencu.«

Majda je kajpada pristala, in bi
najbrž pristala na vse, kar bi zahteval.

Tako sta še enkrat obiskala Vori-
novo preden ju je sprejela Andraže-
vina za stalno pod svojo častljivo
streho.

Med tem je poteklo veliko solza,
veliko več kakor ob prvem lovesu.
Majda ni držala obljube in je tudi ni
mogla. Matevžu je pozneje na vlaku
zatrjevala, da ji ni bilo tako hudo, sa-
mo solze, te neumne solze so bile po
lich, da je bilo Vorinovic milo pri sr-
cu, Matevžu pa je bridko, zelo bridko.

Mlad mož se je čudil, kako da ni
vesela, ko se približuje domačiji v ze-
lenju in cvetju.

V. poglavje.

Pozno poletje.

Minulo je že nekaj tednov, odkar
so pri Andraževih pospravili rumene
zastave. Pšenico so omlatili, in zdaj je
ležalo zrnce v štrmbah. Tudi oves so
že poželi. Strnišča so preorali ter po-
sejali z ajdo in repo.

Na njivah so izkopavali zgodnji
krompir. Pod bregom je ves teden
hrčala žaga. Ljudem se je zdelo ob
nedeljah nenavadno mirno in prazni-
čno, ko je utihnila. Bil je čas, ko je
zemlja rodila, terjala pa je še vedno
zveste nege. Nikdo ni držal rok križ-
em, vsakdo je našel vrsto opravkov
od jutranjega svita do pozne večera.

Matevž še ni našel časa, da bi sto-
pil v gozd ter pregledal delo drvarjev.
Držal se je doma kakor da bi čutil
dolžnost, da mora bdeti nad svojo
nežno ženo. To tem bolj, ker ne more
pozabiti solz, ki jih je prelila ob slo-
vesu. Ne sme ji biti dolgčas, pomagati
ji moram, da se bo laže privadila, si
je mislil.

Hodil je z dolgiimi prečkami po sa-
dovnjaku pod hišo in podpiral težko
obloženo drevje. Zal mu je bilo ja-
bolk, ki so ležala po tleh ter čakala
marljivih rok, da bi jih pobrale ter
znosile v stiskalnice. Zdal pa zdaj je
pobral rdeč sad in zagrlil vanj svo-
je bele zobe. Z delom je hitel, zakaj
greh bi bil, da bi se veje lomile pod
težo tako sladkih dobrot.

»Matevž!«